

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Klasa: 421-01/16-01/19

Urbroj: 513-06-02-16-2

Zagreb, 17. svibnja 2016.

GRAD ZAGREB

n/r gradonačelnika Milana Bandića

Trg Stjepana Radića 1

10000 Zagreb

Predmet: Zahtjev za davanje mišljenja da li jamstvo Grada Zagreba Zagrebačkom holdingu d.o.o. predstavlja državnu potporu u skladu sa Zakonom o državnim potporama - očitovanje; daje se

Poštovani,

Nastavno na Vaš zahtjev od 3. svibnja 2016., Klasa: 422-01/16-002/18, Urbroj: 251-08-01-16-01, u svezi **davanja mišljenja da li jamstvo Grada Zagreba Zagrebačkom holdingu d.o.o. predstavlja državnu potporu u skladu sa Zakonom o državnim potporama (dalje: Zahtjev)**, temeljem odredbe članka 5. stavka 2. Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj: 47/14; dalje: ZDP), sukladno kojoj Ministarstvo financija pruža stručnu pomoć davateljima potpora radi ispravne primjene i razumijevanja propisa i pravila o potporama, očitujemo se u nastavku kako slijedi.

Iz dostavljenog Zahtjeva proizlazi da je Grad Zagreb pokrenuo proceduru oko izdavanja jamstva Zagrebačkom holdingu d.o.o., trgovačkom društvu u svom vlasništvu, za refinanciranje duga po osnovi obveznica izdanih u srpnju 2007. u vrijednosti 300.000.000 EUR, uz fiksnu kamatnu stopu 5,5%, koje dospijevaju u srpnju 2017., cijena izdanja 99,317 %, te se obratio Ministarstvu financija vezano za mogućnosti izdavanja takvog jamstva u 2016.

Radi ispravne primjene i razumijevanja propisa i pravila o državnim potporama, u nastavku se daju pojašnjenja osnovnih pravila koja se odnose na dodjelu državnih potpora.

Prema članku 2. podstavku 1. ZDP-a, državna potpora je **stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod** države dodijeljen od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji **narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja** stavljajući u **povoljniji položaj, odnosno dajući prednost određenom poduzetniku ili proizvodnji određene robe i/ili usluge** utoliko što utječe na **trgovinu između država članica Europske unije**, u skladu s člankom 107. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje: UFEU).

Ukoliko samo jedan od navedenih uvjeta iz članka 2. podstavka 1. ZDP-a nije ispunjen, mjera se ne smatra državnom potporom.

Članak 107. stavak 1. UFEU generalno zabranjuje dodjelu državnih potpora, no pod određenim uvjetima u skladu s pravilima potpore mogu biti dozvoljene.

Važeća pravila, koja uređuju dodjelu državnih potpora u obliku državnih jamstava, sadržana su u Obavijesti Komisije o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (SL C 155, 20.06.2008., str. 10.) i Ispravku Obavijesti Komisije o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (SL C 244, 25.09.2008., str. 32.; dalje: Obavijest Komisije).

Iz odjeljka 3.2. Obavijesti Komisije proizlazi da se kod pojedinačnih državnih jamstava u načelu smatra da je ispunjavanje **svih** sljedećih uvjeta dovoljno kako bi se isključila prisutnost državne potpore:

- (a) zajmoprimac se **ne nalazi u financijskim teškoćama** sukladno definiciji iz Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (SL C 249, 31.7.2014., str. 1.; dalje u tekstu: Smjernice za sanaciju i restrukturiranje),
- (b) **opseg jamstva može se pravilno izmjeriti u trenutku njegove dodjele** što znači da jamstvo mora biti vezano uz određenu financijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski ograničeno,
- (c) jamstvo **ne pokriva više od 80% neatplaćenog zajma (ovo ograničenje ne primjenjuje se za jamstva koja pokrivaju dužničke vrijednosne papire)**
- (d) za jamstvo je plaćena **tržišno oblikovana cijena**.

Iz navedenih odredbi Obavijesti o jamstvima, razvidno je da je državnu potporu u načelu moguće isključiti ukoliko su kumulativno ispunjeni gore navedeni uvjeti.

No, ističemo, odjeljak 3.6. Obavijesti o jamstvima pojašnjava da neispunjavanje nekog od uvjeta navedenih u odjeljku 3.2. Obavijesti ne znači da se takvo pojedinačno jamstvo automatski smatra državnom potporom. **Ako postoji sumnja predstavlja li jamstvo državnu potporu, to je potrebno prijaviti Europskoj komisiji** posredstvom Ministarstva financija.

Nadalje, u dostavljenoj dokumentaciji navodi se da predmetni poduzetnik nije u teškoćama u smislu točke 20. Smjernica za sanaciju i restrukturiranje. Slijedom navedenog, ukoliko su uz ovaj uvjet ispunjena i ostala tri uvjeta iz poglavlja 3.2 Obavijesti Komisije, moglo bi se smatrati da jamstvo Grada Zagreba nije državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU.

Posebno ističemo, da jamstvo Grada Zagreba ne bi predstavljalo državnu potporu Zagrebačkom holdingu d.o.o. važno je, između ostalog, da se zajmoprimac ne nalazi u financijskim teškoćama, da je za državno jamstvo plaćena tržišno oblikovana cijena, odnosno premija, te da jamstvo ne pokriva više od 80 % neatplaćenog zajma.

Naime, odjeljak 3.2. točka (d) Obavijesti o jamstvima pojašnjava da bi preuzimanje rizika obično trebalo biti nagrađeno prikladnom premijom na iznos jamstva ili iznos kontragarancije. **Jamstvo ne sadrži potporu kada je cijena plaćena za jamstvo barem toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije jamstva koja se može naći na financijskim tržištima.**

Ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije jamstva ne može naći na financijskim tržištima, **ukupni financijski trošak zajamčenog zajma**, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju jamstva, mora se usporediti s tržišnom cijenom sličnog zajma bez jamstva.

U oba slučaja, kako bi se odredila odgovarajuća tržišna cijena trebaju se uzeti u obzir obilježja jamstva i temeljnog zajma, što uključuje: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje zajmoprimac i druga iskustva koja utječu na procjenu stope naplate; vjerojatnost neizvršavanja obveza zajmoprimca koja proizlazi iz njegove financijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja; kao i drugih gospodarskih okolnosti. Ova analiza bi ponajprije trebala omogućiti da se

zajmoprimac klasificira prema ocjeni rizičnosti. Ovu klasifikaciju može pružiti međunarodno priznata agencija za rangiranje, ili ako je dostupna, unutarnja ocjena koju koristi banka koja daje temeljni zajam. Kako bi se ocijenilo je li premija u skladu s tržišnim cijenama, može se provesti usporedba cijena koje na tržištu plaćaju slično rangirani poduzetnici.

Zaključno, naglašavamo da konkretno jamstvo ne bi predstavljalo državnu potporu, važno je da davatelj (Grad Zagreb) između ostalog utvrdi da korisnik nije u teškoćama, te da će za jamstvo biti plaćena tržišno oblikovana cijena. **Utvrđivanje tržišne cijene i drugih uvjeta iz odjeljka 3.2. obavijesti Komisije, u konkretnom slučaju, nadležnost je Grada Zagreba, a ne Ministarstva financija.** Slijedom navedenog, Ministarstvo financija, u tom smislu, može samo prihvatiti obrazloženu argumentaciju Grada Zagreba da konkretno jamstvo ne predstavlja državnu potporu.

Posebno ukazujemo na odredbe točke 3.2.(c) Obavijesti Komisije koja propisuje da jamstvo, koje nije državna potpora, ne smije pokrivati više od 80% neotplaćenog zajma ili druge financijske obveze. No ovo ograničenje ne primjenjuje se za jamstva koja pokrivaju dužničke vrijednosne papire. Budući da iz dostavljenog dopisa Grada Zagreba proizlazi da se državno jamstvo izdaje za kreditne obveze Zagrebačkog holdinga d.o.o., ukazujemo da bi konkretno ograničenje od 80% u tom smislu ipak moglo biti primjenjivo, ukoliko se konkretno jamstvo izdaje za kredit, a ne izravno za obveznice. Stoga još jednom ukazujemo da, ukoliko **postoji sumnja predstavlja li jamstvo državnu potporu, to je potrebno prijaviti Europskoj komisiji.**

Na kraju, ističemo da se ovo očitovanje daje isključivo temeljem odredbi ZDP-a te je za tumačenje prava Europske unije o potporama nadležna Europska komisija, odnosno u konačnici za autoritativno i obvezujuće tumačenje prava Unije nadležan je isključivo Sud Europske unije.

S poštovanjem,

MINISTAR FINANCIJA
dr.sc. Zdravko Marić